

Mitä kuuluu Puutarhaliittoon?**Toiminnanjohtaja Tarja Miettinen kertoo, haastattelijana Riitta Sutinen****Toiminnanjohtaja Tarja Miettinen, mikä on Puutarhaliiton pääasiallinen tehtävä tänä päivänä?**

Puutarhaliiton tehtävänä on palvella puutarhaharrastajia ja allamme olevia puutarhayhdistyksiä. Haluamme kehittää puutarha-alaa, tehdä puutarhaharrastamisesta monipuolista ja ilmastoviisasta sekä levittää tietoa puutarhan hoidosta ja tutkimuksesta.

Puutarhaliitossa on tapahtunut suuria muutoksia. Mitä täällä oikeastaan on tekeillä?

Viime vuoden puolella ammattiviljelijät jäivät pois Puutarhaliiton toiminnasta. Luotiin uusi strategia, joka palvelee vain puutarhayhdistyksiä ja puutarhaharrastamisen aluetta. Työkenttä määriteltiin viime vuoden puolella, mutta strategiaa alettiin jalkauttaa eli toteuttaa teholla aloitettuani toiminnanjohtajana helmikuun alussa.

Millainen on sinun roolisi Puutarhaliiton toiminnanjohtajana?

Ensimmäisenä tehtävänäni on tutustua puutarhayhdistystoimintaan, kartoittaa yhdistysten kehityskohteita ja ongelmia ja selvittää, kuinka Puutarhaliitto pystyy auttamaan yhdistyksiä niiden toiminnassa. Toisaalta katson myös, kuinka koko Suomen laajuisesti pystyisimme kehittämään puutarhatietoutta harrastajien keskuudessa. Tämä edellyttää minulta myös yhteistyötahoja, joiden kanssa yhdessä mietimme, kuinka puutarhaharrastamisen avulla saataisiin ilmastoviisaampi ja monipuolisempi puutarhatietous esille. Konkreettisesti jalkauttaminen siis tarkoittaa sitä, että kontaktoin yhdistyksiä, tapaan niiden edustajia ja yhdessä suunnittelemme erilaisia toimintatapoja.

Liiton sisäisten toimintojen tukemiseksi olen luonut tietoturvallisia ja suojattuja järjestelmiä. Olen luonut myös toimintamalleja siihen, kuinka kohdataan sisäisiä asioita sekä aloittanut verkkosivu- ja verkkokauppauudistuksen.

Puutarhaliitto oli Helsingin Kevätmessuilla mukana omalla ständillään. Vaikka messut päättyivät vasta muutamia päiviä sitten, olemme jo alkaneet pohtia sitä, kuinka Puutarhaliitto brändinä näkyy ensi vuoden messuilla.

Nyt on Puutarhaliiton satavuotisjuhlavuosi, johon hyppäsin kesken kaiken mukaan. Sitä olen toteuttanut viestinnällisesti sekä ihan käytännössä esimerkiksi huolehtimalla juhlavuoden luennoitsija Maria Salolan matkajärjestelyistä.

Toiminnanjohtajan työ on sekä nähdä liiton visio siellä kaukana että matkan varrella toteuttaa niitä tapahtumia, jotka auttavat meitä saavuttamaan tavoitteen. Eli se on ihan konkreettisesti käsien työntämistä multaan ja tekemistä – kovaa työtä siis.

Mitä hyötyjä puutarhayhdistykset saavat Puutarhaliiton jäsenyydestä?

Tarjoamme Suomen tunnetuimpien asiantuntijoiden webinaareja erilaisista puutarha-alan aiheista. Tällaiset luentotilaisuudet maksavat yleensä todella paljon, mutta Puutarhaliiton jäsenyhdistysten henkilöjäsenet saavat ne ilmaiseksi. Puutarhaliitolla on omat jäsenetuudet ja puutarhayhdistyksillä omansa, joten Puutarhaliiton alaiseen yhdistykseen kuulumalla saa tuplajäsenetuudet.

Meillä on myös erilaisia jäsenetutotteita. Niistä ensimmäisenä on tullut myyntiin Kotipuutarhavyölaukku, johon saa kätevästi puhelimen talteen puutarhatöiden ajaksi ja vaikkapa hanskat sujautettua.

Juhlavuoden tuotteena meillä on Kukikko-siemenpussi, jota yhdistykset voivat käyttää omassa markkinoinnissaan. Kukikko on Puutarhaliitossa kehitetty uusi suomen kielen sana. Se tarkoittaa

vapaamuotoista kukkivaa aluetta, joka voi korvata vaikkapa osan nurmikosta. Esimerkiksi mainittakoon, että eräs savolainen puutarhayhdistys on jakanut Kukikko-siemenpussia uusille jäsenille ja on sitä kautta saanut lisää jäseniä. Myös tämä toiminta on sitä, miten puutarhayhdistykset hyötyvät Puutarhaliiton alla olemisesta.

Jos mieltii yhdistystoimintaa, niin teemme nykyisin materiaaleja, joita jaamme yhdistyksille ilmaiseksi niiden toiminnan kehittämiseen ja kouluttautumiseen. Syksyllä tulemme tarjoamaan yhdistyksille myös webinaareja mm. taloushallinnosta ja markkinoinnista.

Puutarhayhdistysten isoin haaste tällä hetkellä on jäsenistön ikääntyminen. Vastaamme tähän opastamalla yhdistyksiä jäsenhankinnassa mutta myös aloittamalla Koulut-hankkeella. Puutarhaliitto on toiminut jo sata vuotta ja seuraaviin sataan vuoteen halutaan tämän päivän koululaiset mukaan. Puutarhayhdistykset kasvattavat Koulut-hankkeessa yhdessä paikallisten koululuokkien kanssa Kukikkoa ja vaikka hernettä tai mansikoita tai mitä ikinä halutaan. Kasvatusprojekti sopii hyvin biologian tuntien aiheeksi ja joissain kouluissa se on otettu jo opetussuunnitelmaan mukaan.

Tällä tavalla luodaan pohjaa puutarhaharrastamiselle 20-30 vuoden päähän. Kun lapset pääsevät kokeilemaan puutarhanhoitoa, koululaisten mieleen istutetaan pieni itu siitä, että 'hei, tähän on mukavaa'. Se pieni itunen voi kasvaa hedelmää aikuisuudessa. Ja jos lapsi saadaan mukaan niin voidaan saada vanhemmatkin kiinnostumaan harrastuksesta. Näin koko voi perhe liittyä puutarhayhdistyksen jäseneksi.

Puutarhaliitto on ECHO-hankkeen yhteistyökumppani. Mikä on ECHO ja miksi liitto on siinä mukana?

ECHO-hanke on koko Euroopan laajuinen maaperätutkimus. Suomessa tutkimusta tekee Joensuun yliopisto. Puutarhaliitto on siinä yhteistyössä hallinnoimassa puutarhayhdistysten osallistumista tutkimukseen. Käytännössä tutkimusaineistoa kerätään niin, että yhdistykset tilaavat jäsenilleen maaperätutkimusmateriaalit. Halukkaat tutkimukseen osallistujat kaaputtavat pihoiltaan näytteet putkiin, jotka lähetetään tutkittavaksi Joensuun yliopistoon. Tutkimusta tehdään yhtäaikaaisesti useassa eri Euroopan maassa ja siinä selvitetään, kuinka ilmasto on vaikuttanut maaperään.

Hyöty tutkimukseen osallistumisesta yksittäiselle jäsenelle tulee siitä, että hän saa oman pihansa maaperästä normaalisti erittäin kalliit raskasmetalli-, DNA- ja eliökantatutkimukset ilmaiseksi. Liittotasolla taas saamme tutkimuksesta tietoa siitä, miten Suomen maaperä on muuttunut ja millainen muutos on ollut suhteessa muihin Euroopan maihin. Olemme Puutarhaliittona mukana tuottamassa maaperätietoa lehdistön, alan koulujen ja hankkeiden käyttöön.

Miten Puutarhaliitto tukee tavallisia puutarhaharrastajia?

Suomen ilmasto muuttuu ja sitä myöten kasvuvyöhykkeiden rajat siirtyvät. Lämpeneminen tuo lisää tuholaisia ja niiden perässä petoja. Kaikenlaisia vieraslajeja tulee lisää. Suomen olosuhteiden muuttuessa vanhat puutarhanhoito-ohjeet eivät kaikilta osin päde, esimerkiksi kasvien kylvö- ja istutusajat varhaistuvat. Puutarhaliitto on tärkeässä roolissa päivitetyn puutarhatietouden tuottamisessa ja levittämisessä kaikkien saataville. Tulemme julkaisemaan verkkosivuillamme asiantuntija-artikkeleita ja verkkokauppaamme Puutarhurin Puotiin tulee myyntiin julkaisuja ajankohtaisista puutarha-aiheista. Viime viikolla mm. julkaisimme artikkelin lämpötilan vaikutuksista maaperään.

Tämän vuoden teema liitossa on 'Monipuolinen ja ilmastoviisas puutarhaharrastus'. Mainitsin jo aiemmin luennoitsijamme puutarhuri Maria Salolan, joka antaa vinkkejä kestävämpään puutarhanhoitoon. Miten jokainen meistä voi vastata lämpenevän ilmaston tuomiin haasteisiin omalla pihalla? Esimerkiksi niin, että kaikkea ei vanhaan tapaan kitketä kasvimaalla puhtaaksi vaan jätetään ns. kasvupeite suojaamaan maan pintaa kuumenemiseltä ja veden haihtumiselta. Ja kasvatetaan kasveja eri korkeuksilla, että saadaan luotua varjoa ja suojaa sitä tarvitseville kasveille. Tällaisia toimintatapojen muutoksia tuomme suuren yleisön tietoisuuteen.

Sehän tiedetään hyvin, että luonnossa oleminen tuo hyvinvointia ihmiselle. Monelle puutarhassa kuopsuttelu on henkireikä ja rentoutumisen lähde. Toisekseen tiedetään myös, että sosiaalisten suhteiden luominen ja ylläpitäminen on tärkeä osa tervettä elämää. Suomessa on yksinäisyyden epidemia, mutta miten Puutarhaliitto siihen liittyy? No siten, että yhdistysten kautta puutarhaharrastaminen voi myös lievittää yksinäisyyttä. Yhdistysten toiminnassa pääsee mielekkäällä tavalla tutustumaan oman kotiseudun asukkaisiin ja sieltä voi löytyä tärkeitä yhteyksiä toisiin ihmisiin.

Mitkä ovat mielestäsi puutarha-alan merkittävimmät mahdollisuudet ja haasteet nykyään?

Ilmastonmuutos on tietysti jo kauan ollut ”kuuma peruna”. Se vaikuttaa todella paljon puutarhaharrastamiseen ja sen vaikutusten pienentämiseen keskitymme myös täällä Puutarhaliitossa. Teknologia tulee tietysti avuksi ilmastohaasteisiin varsinkin ammattiviljelyn puolella, mutta saa nähdä, mikä merkitys sillä kotipuutarhoissa tulee olemaan.

Jos puutarhanhoidosta harrastuksena ei saada pitkäkestoisesti nousevaa trendiä niin se osaaminen, mikä puutarha-alalla on, pikkuhiljaa hiipuu. Tällä hetkellä suurin osa tietotaidosta on noin 60-85-vuotiaiden hallussa. Ihan samanlaista määrää kuin mitä siinä sukupolvessa on puutarhaharrastajia, ei ole 50-, 40- tai 30-vuotiaissa. Eli harrastamisen määrää pitäisi saada lisättyä.

Kyselyiden mukaan ihmisillä on entistä enemmän kiinnostusta omavaraisuuteen, oman ruoan tuottamiseen. Tämä lähti siitä, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan, hinnat kohosivat ja ihmiset näkivät riskit huoltovarmuuden säilymisessä. Trumpin asettamalla tulleilla on samantyyppistä vaikutusta. Tähän ihmisten tiedontarpeeseen pystyvät puutarhayhdistykset vastaamaan ja samalla ne voivat kasvattaa omaa jäsenmääräänsä.

Millaisia uusia projekteja tai kehityssuuntia Puutarhaliitolla on lähitulevaisuudessa?

Haluamme lisätä puutarhayhdistysten määrää, tuottaa entistä enemmän materiaalia yhdistystoiminnan tarpeisiin ja lisätä yhteistyötä sidosryhmien kanssa.

Tämän vuoden teemaa ‘Monipuolinen ja ilmastoviisas puutarhaharrastus’ jatketaan myös ensi vuonna. Tekeillä on iso yhteistyöprojekti mm. Hedelmän- ja marjantuottajien liiton, Viherympäristöliiton sekä Viher- ja ympäristörakentajien kanssa ja onpa mukana ministeriökin. Luomme siis ensi vuoden aikana koko Suomen laajuisen ilmastoviisas puutarha -kampanjan.

Työsarkaa ja tekemistä riittää jatkossakin. Kiitos tähänastisesta työstä kaikille Puutarhaliiton yhteistyökumppaneille. Toivon, että voimme jatkaa hedelmällistä yhteistyötä myös tästä eteenpäin.

Toiminnanjohtaja Tarja Miettinen

Haastattelijana työharjoittelija
Riitta Sutinen

Puutarhaliitto ry edistää suomalaisten hyvinvointia ja kestävästä kehitystä puutarhaosaamisen keinoin. Liiton tavoitteena on vahvistaa suomalaista puutarhakulttuuria ja puutarhaharrastusta, lisätä ympäristön monimuotoisuutta sekä torjua ilmastomuutosta omalla toiminnallaan.